

Fővárosi Törvényszék
útján

Budapest
Markó u. 27.
1055

az

Alkotmánybíróság
részére

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 6 2 5 - 0 / 2 0 1 8
Érkezett:	2018 ÁPR 0 4.
Példány:	3
Melléklet:	3x5+45 db
Kezelőiroda:	

Tárgy: Alkotmányjogi panasz
Elsőfokú ügyszám: 36.G.42.088/2015/30.
Másodfokú ügyszám: 16.Gf.40.375/2016/10.
Kúria ügyszáma: Pfv.VI.21.431/2017/6.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Magyar Állam, mint korábbi felperes a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata és a [REDACTED] Kft. korábbi alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a fenti hivatkozási számok alatt folytatott polgári peres eljárással kapcsolatban a Kúria Pfv. VI. 21.431/2017/6. számú ítéletével szemben – a Magyar Állam mellékelt meghatalmazással igazolt jogi képviselőjeként – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján – figyelemmel az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára – az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

Indítványozzuk, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.21.431/2017/6. számú ítéletének Alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe és a 26. cikk (1) bekezdésébe ütközésre tekintettel megállapítani, az ítéletet megsemmisíteni szíveskedjenek.

Indítványunk indoklásaként az alábbiakat adjuk elő.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az Abtv. 27. §-a szerint pedig az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Alapul szolgáló tényállás

Az eljárás során a Fővárosi Törvényszék 36.G.42.088/2015/30. szám alatt – megismételt eljárás során – hozta meg elsőfokú határozatát, melyben felperes keresetét elutasította. Az ítélet ellen benyújtott fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéletábla, mint másodfokú bíróság 16.Gf.40.375/2016/10. szám alatt meghozott határozatával az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és felperes Magyar Állam keresetének helyt adott. Az első és másodfokú eljárás során a Honvédelmi Minisztérium, mint felperesi beavatkozó járt el.

A jogerős ítélet ellen Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata I. rendű alperes 2017. május 18. napján, míg a [REDACTED] Kft. II. rendű alperes 2017. május 19. napján felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához.

A felülvizsgálati tárgyalásra 2017. november 14. napján került sor, amely során a Kúria Pfv.VI.21.431/2017/6. szám alatt meghozott ítéletével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság 30. sorszámú ítéletét helyben hagyta.

Álláspontunk szerint a Kúria hivatkozott számú ítélete és az ítéletet megelőző eljárása az Alaptörvény rendelkezéseibe ütközik.

I.

Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az ún. tisztességes eljáráshoz való jog fenti meghatározása lényegében megfelel a Polgári Politikai Jogok Nemzetközi Egyezményokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye irányadó rendelkezéseinek.

A tisztességes eljáráshoz való jog nem korlátozható alapjog, nem áll vele szemben más mérlegelhető alapjog, mert már maga is mérlegelés eredménye. Az eljárásoknak minden esetben tisztességesnek kell lenniük, és nem képzelhető el olyan kivétel, amely elfogadhatóvá tenné a nem tisztességes eljárást.

A tisztességes eljáráshoz (fair trial) való joghoz hozzátartozik a tisztességes tárgyaláshoz való jog is, amely több, kimerítően fel nem sorolható alapjogot tartalmaz.

Így például a tisztességes tárgyaláshoz való jogot alapvetően sérti, ha a bíróságok megsértik a bírósághoz fordulás jogát.

Az ügyfél részére a bíróságoknak biztosítaniuk kell, hogy eljárási jogait érvényre tudja juttatni az adott eljárás során. Kötelezettsége a bíróságoknak az eljárás során, hogy – többek között – az ügyfelek a bizonyítékaikat előterjeszthessék, gyakorolhassák azokat a jogukat, amelyek megalapozhatják a pártatlan és szakszerű döntést az ügyükben. Abban az esetben, ha az eljárási

jogokat a bíróság nem biztosítja, akkor ezzel megsérti az eljárásban résztvevő tisztességes eljáráshoz való jogát.

A tisztességes eljáráshoz való jog eleve feltételezi, illetve követelményként állítja, hogy az eljárás során az arra jogosultak az eljárásban részt vehessenek, illetve az egyes eljárási cselekményekről az eljárás résztvevőit a szabályoknak megfelelően értesítsék. Ha ez nem történik meg, alapvetően kérdőjeleződik meg a tisztességes eljárás követelményének a megvalósulása.

A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 2. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a bíróságnak az a feladata, hogy a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.

A Pp. 273. § (6) bekezdése szerint a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem előterjesztésére a 244. § és a 257. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. Csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a fél csak akkor terjeszthet elő, ha maga is jogosult lett volna felülvizsgálatot kérni.

A Pp. 270. § (2) bekezdése alapján a fél, a beavatkozó, valamint a rendelkezés reá vonatkozó része ellen az kérheti a Kúriától a felülvizsgálatot, akire a határozat rendelkezést tartalmaz.

A Pp. 244. § (1) a következőkről rendelkezik: a fellebbező fél ellenfelét a fellebbezési tárgyalásra szóló idézésben arra is figyelmeztetni kell, hogy a fellebbezésre vonatkozóan ellenkérelmet terjeszthet elő, ha pedig a fellebbezéssel megtámadott ítélet megváltoztatását is kívánja – annyiban, amennyiben az ítélet ellen fellebbezésnek helye van – csatlakozó fellebbezést nyújthat be.

Továbbá a Pp. 219. § (1) bekezdése alapján kézbesítés útján kell közölni:

- a) az ítéletet a felekkel;
- d) a tárgyaláson kívül hozott végzést az érdekelt féllel.

A jelen alkotmányjogi panasszal érintett döntés alapjául szolgáló eljárás során a Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata I. rendű alperes és [REDACTED] Kft. II. rendű alperes ellenfeleiként a Magyar Állam felperes, illetve a felperes mellett beavatkozó Honvédelmi Minisztérium felperesi beavatkozó jártak el.

A peres eljárással kapcsolatban megállapítható, hogy Honvédelmi Minisztérium nem kapott idézést (!) a Kúria felülvizsgálati tárgyalására és a felülvizsgálati eljárásról – annak ellenére, hogy a perben érdekelt fél – tájékoztatást sem kapott (!), eljárási jogait az eljárás e szakaszában nem gyakorolhatta, tekintettel arra, hogy a felülvizsgálatról nem volt módja tudomást szerezni. Mindezek ellen, tekintettel az eljárás Kúriai szakaszára, a Pp. szabályai szerinti jogorvoslattal nem élhetett.

A fentiekben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a Honvédelmi Minisztériumot, mint felperesi beavatkozót a felülvizsgálati tárgyalásra egyrészt idézni kellett volna, másrészt a tárgyalásra szóló idézésben, a felülvizsgálati kérelmek egyidejű megküldésével lehetőséget kellett volna biztosítani a számára arra is, hogy felülvizsgálati ellenkérelmének érveit előadhassa, eljárási jogait gyakorolhassa.

Amennyiben egy polgári eljárásban a nélkül születik döntés, hogy a perben érdekelt, illetve a perben részt vevő személyt a tárgyalásra nem idézik, ellenérveit nem fejtheti ki, végül a döntést vele nem is közlik – holott a felsoroltak jogában álltak volna –, az sérti tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint közvetve a jogbiztonság és a jogállamiság követelményét.

A fentiek elmaradása okán álláspontunk szerint a Kúria eljárása nem felelt meg az alkotmányos jogszolgáltatás követelményének, illetve az alkotmányos követelményeket nem alkalmazta a Kúria az eljárási törvény keretein belül, amikor nem biztosította a felperesi beavatkozó eljárásban való részvételét, valamint az eljárásjogi jogszabályokat nem a tisztességes eljárás alaptörvényi követelményeinek megfelelően alkalmazta.

A felperesi beavatkozónak nem volt biztosítva, hogy eljárási jogait gyakorolhassa, alapvetően kiüresítette a bírósághoz való fordulás jogát, hiszen az eljárás tovább folytatásáról, a jogerős ítéletet követő felülvizsgálati kérelmekről, felülvizsgálati eljárásról még csak tudomást sem szerezhette.

Mindezek alapján az eljáró bíróság – a Kúria – tulajdonképpen megfosztotta eljárási pozíciójától a felperesi beavatkozót, és ezen eljárása során hozta meg érdemi döntését.

A fentiek álláspontunk szerint alapvetően sértik a tisztességes eljáráshoz való jog, valamint másodlagosan a jogállamiság és a jogbiztonság Alaptörvényi követelményeit.

A jogállamiság körében az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján Magyarország független, demokratikus jogállam.

A jogállamiság alaptétele szerint az egyik alapvető követelmény, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket. Ez arra a kívánalomra utal, mely szerint az államnak a jog uralma alatt kell állnia.

A jogállamiság egy összetett fogalom, amely fogalomtól elválaszthatatlanok az eljárási garanciák, hiszen azok eleve a jogállamiság, illetve a jogbiztonság elvéből fakadnak. A garanciák nem csak azokat jelentik, amelyek az Alaptörvényben megfogalmazásra kerültek, mint például a bírósághoz fordulás joga, vagy a büntetőeljárási garanciák, hanem valamennyi, a jogállamisághoz fűződő követelmény betartását függetlenül attól, hogy az adott szabály az Alaptörvényben, vagy alacsonyabb jogszabályban szerepel.

Az alkotmánybírói gyakorlat szerint az eljárási garanciák alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények kiszámíthatósága szempontjából. Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, illetve csak az eljárási normák betartásával működik alkotmányosan a jogszolgáltatás.

Az eljárási garanciák a jogállamiság formális megnyilvánulási formáinak minősülnek, és mind a büntetőjogban, mind a polgári jogban, illetve a közigazgatási jogban is érvényesülnek.

A polgári jogot érintő, jogállamiság követelményével összefüggő tárgykörök – eljárási határidők, felek eljárási pozíciója, bírósági végrehajtással kapcsolatos garanciák – igen szerteágazóak.

A jogbiztonság elve – amely a jogállamiság követelményéből fakad – szintén megköveteli, hogy a polgári perben résztvevők jogait és kötelezettségeiket az eljárás garanciális szabályai között gyakorolják. Megfelelő eljárási garanciák nélkül működő eljárásban a jogbiztonság szenved sérelmet. Ugyanez vonatkozik arra is, ha az eljárás garanciális szabályainak megtartása valamilyen oknál fogva az eljárás során nem biztosított a perben résztvevő fél számára.

II.

A Kúria ítéletét a 2018. január 10-i kézbesítést követően eljuttattuk a felperesi beavatkozó részére, aki egyrészt azt a tájékoztatás adta, hogy a felülvizsgálati eljárásról semmilyen formában nem kapott hivatalos értesítést, másrészt az alábbi, az elérhető nyilvános adatok alapján teljes körűen igazolható információt osztotta meg velünk:

Tényszerűen a Kúria polgári kollégiumának vezetője [redacted] polgári perben a [redacted] Kft. II. rendű [redacted] tét ellátó ügyvédi iroda [redacted] ügyvédi iroda) egyik ügyvédjének édesapja [redacted]

Önmagában a Kúria Polgári Kollégiuma [redacted] hozzátartozói kapcsolat még nem zárja ki a Kúria eljárását, azonban [redacted] polgári kollégiumi vezető a jelen alkotmányjogi panasszal érintett [redacted] éppen arra a tanácsra szignálta, amelyben ő maga is tevékenysége [redacted]

Mindemellett [redacted] honlapjáról letöltött adatlapot [redacted] napiáról letöltött ügyelosztási [redacted] polgári kollégiumi vezető végzi az új érkezésű ügyek elosztását –, a jelen ügyben eljáró P. VI. tanácsban látja el az adminisztratív ügyek intézését.

A Kúria polgári kollégiumainak tanácsai alapján megállapítható, hogy az ügy tárgya szerint nem csak a P. VI. tanács lett volna alkalmas az ügy tárgyalására, ugyanis a P. V. tanács is ugyanúgy, úgynevezett „vegyes kötelemekkel” foglalkozik. Így elkerülhető lett volna, hogy az egyik peres felet képviselő ügyvédi irodában dolgozó hozzátartozója által érintett tanács ítélkezzen az eljárás során.

A fentiek álláspontom szerint alapvetően kérdőjelezik meg az eljáró tanácsnak a pártatlanságát, függetlenségét, illetve részrehajlás-mentességét.

Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése is biztosítja a független és pártatlan bírósághoz való jogot, de a 26. cikk (1) bekezdése is kimondja, hogy a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatók.

Alappal merülhet fel a súlyos kétely, hogy vajon az a tanács független és pártatlan tud-e maradni, amelyben tevékenységet lát el az a bíró, aki éppen az egyik peres fél jogi képviselőjét ellátó ügyvédi irodában dolgozó ügyvéd édesapja.

A bírák kizárására vonatkozó szabályok alapján a hozzátartozói minőség abszolút kizárási ok – másodfokú eljárás során abszolút hatályon kívül helyezési ok is – azaz nem mérlegelés kérdése, hogy fennáll-e az elfogultság a hozzátartozói kapcsolat miatt.

Jelen esetben nem lett volna semmilyen akadálya annak, hogy a Kúria egy másik tanácsa (P. V. tanács) bírálja el az ügyet.

Mellékesen megjegyezzük, hogy a Kúria döntése érdemben szintén súlyos aggodalomra ad okot, mivel az ítélet lényege szerint ingatlan-adásvételi szerződés alanyait semmilyen körülmények között nem lehet színelni, és e körben teljességgel irreleváns a szerződő felek mögöttes motivációja is.

Ha elfogadnánk ezt az álláspontot, akkor az éppen azt eredményezné, hogy más esetekben is (hasonlóan a jelen polgári perben vizsgálthoz) könnyű szerrel kijátszásra kerülhetne az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény szerinti törvény által kötelezően előírt és napi gyakorlatot képező versenyeztetés az állami vagyon értékesítése során.

Jelen ügyben is éppen arról van szó, hogy az állami tulajdonban lévő vagyon az önkormányzat közbeiktatásával láncolatossá módon a versenyeztetés kikerülésével – valójában színlelt szerződések megkötése által – végül egy magánbefektető tulajdonába került.

Az önkormányzat az általa kötött adásvételi szerződést követően – amelyben vevőként szerepelt – már rögtön másnap eladói pozícióban egy újabb adásvételi szerződést kötött ugyanarra a vagyonelemre, amely folytán a Magyar Állam részére a vételárát a magánbefektető fizette ki az önkormányzat helyett.

Az önkormányzat a láncolatban azért vett részt – méghozzá ellenértékért cserébe –, hogy a versenyeztetés elkerülhető legyen.

Határozott álláspontunk szerint nincs olyan jogszabály – ami a Kúria ítéletét alátámasztaná –, hogy adásvételi szerződés esetén ne lehetne színlelt egy szerződés és a Magyar Állam minden létező eszközt igénybe vesz az ehhez hasonló, jogszabályban rögzített versenyeztetési eljárást megkerülő gyakorlat megakadályozása érdekében (még akkor is, ha a Kúria szabályosnak és helyénvalónak ítéli meg azt).

Fentiek alapján kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság jelen alkotmányjogi panaszt befogadni, illetve azzal érdemben foglalkozni, a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.21.431/2017/6. számú ítéletének Alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe és a 26. cikk (1) bekezdésébe ütközésre tekintettel megállapítani, az ítéletet megsemmisíteni szíveskedjenek.

Kelt: Budapesten, 2018. március 12. napján

Tisztelettel,

Kemenes Ügyvédi Iroda

Magyar Állam
képviselésében: dr. Kemenes Csaba
ügyvéd